Недавнім часом дружина стала купувати собі троянди. Спочатку вони з дочкою, підсміюючись, згадували якогось кавалера, що дарує квіти, але під вечір дружина сама призналась, що розігрувала мене. Цілий день троянди стояли у флаконі. Увечері вона раптом кинула їх у ванну, щоб плавали в холодній воді. Електрики не було, тож вона поспішила зробити це, коли з віконця вгорі сочилось ще трохи світла. Перед сном вона зі своєї кімнати голосно нагадала про них. Ранком ще я спав, як вона кинулась до ванної і почала всіх будити, щоб ішли дивитись, які вони пишні. Мені не подобалось, що вони там у темряві плавають, адже є дві емальовані миски, їх можна налити водою, занести в кімнату, поставити на стіл вже, слава Богу, в травневому світлі. Та вона відповіла, що їхні стебла не вміщаються в жодній мисці, а їхня краса якраз в їхній висоті. Згодом я подумав, можливо, вона й мас рацію — тримати їх саме у глибокій ванні, і щоб там було темно і прохолодно. Вчора по обіді я вирішив скупатися. Перед тим усі три вихідні мурував сходи. Наш дім на високому помості. Сходи робили без мене, видно, пожалкували цементу, або ж заливали їх на вапняному молоці, інакше б вони так не розкришилися. Бита цегла розсипалась під руками, зі щілин вивалювались закляклі стоноги, мурашки. Глибше, можливо, у норах зимували й більші істоти, адже там було все-таки тепло в недавні тридцятиградусні морози. І я добре намучився з тими сходами. Слизькі, темні, трохи заокруглені на краях довгі три валуни. Цікаво, куди заведуть вони, ці сходи.. Тож увесь був притрушений цементом, і треба було освіжитися хоч трохи. Зайшов до ванної. Там побачив їх щось лише кілька штук. Пелюстки, відділившись, плавали поруч. Листя настовбурчилось і аж пирскало з води. Плавники якихось невдоволених риб. Я попросив забрати їх звідти, у ту ж воду, де вони лежали, додав трохи теплої і почав купатись. Темніло, зі своєї кімнати дружина голосно нагадала, щоб довго не купався, вона щось погано почувається, а перед сном хотілося б їх знову туди вкинути.. Ще зовсім не пізно, я хотів би з тобою поговорити про дочку.. Ти ж знаєш, що для мене значить сон.. Я звільнилась з роботи, і ми поїдем на ціле літо до моря. Її треба якось рятувати. Ти рятуєш її від мене? Хіба я вже так погано на неї впливаю, що її може захистити від мене тільки море?.. Її голос раптово замовк, так

само, як і озвався. Видно, вже спить. Ти вже спиш? Я сам їх вкину, не бійся. Я знов напустив холодної води і відчинив двері до кімнати, щоб забрати квіти і випустити знов у гуркітливу течію, на волю. Вона спала на низькій кушетці спиною до стіни, лицем до великих вікон. Було душно, шибки повністю запітніли. Біле простирадло зсунулось і оголило худе, зовсім незасмагле тіло. Заходило сонце. Такий сон нездоровий, при заході сонця, в мене стиснулося серце за неї. Вона ж знає, що такий сон нездоровий, але щось сильніше за таке знаття змусило її заплющити повіки. Я присів трохи збоку і дивився, як вона дихає. Якось так виходило, що ми бачились останнім часом рідко. Вся її довга постать з підібганими ногами прихилилась спиною до стіни, але не опиралась на неї, а завмерла, наче тимчасово у хвилевій рівновазі, що могла порушитись не те що від доторку руки, а й від погляду. Вона ладна тікати від мене на край світу. І лише море не дає втекти ще далі. Вона боїться зупинитись і глянути сюди, назад. Єдина надія лише на той морський гуркіт, де зможе забутися, як перед зовсім іншою реальністю, що здатна заглушити образу на того, хто всюди переслідував її лише одним-єдиним поглядом.. Коли познайомились, вона їхала зі снопом диких маків. Автобус їхав щось десять годин, і коли вже було недалеко, вона в полі побачила маки і попросила водія експреса, щоб той став. Йому нелегко було спинитись на страшній швидкості, збивався графік, але, видно, тон її голосу переконував. Вона вийшла і рушила далеко в поле і спокійно нарвала цілий сніп маків.. Є такі пташки трохи менші за горобця. Все літо визріває мачина, зітнеш її, а там нічого. Аж внизу, трохи збоку, проштрикнута дірка.. Проклює птаха шкаралупу і висмоктує, як жовток з яйця, незгусле молоко. Все її тіло може заховатись за мачину.. Чому мені так стискується серце при цій згадці, коли я дивлюся на дружину, і вона засинає таким нездоровим сном при заході сонця?.. Проколюється гострим темний отвір. Проколюється.. І припадається до нього всім тілом. Така наївна пташка. Вона бачила, як палахкотіли пелюстки серед зелені, як відкрилася чаша з повною ямкою всередині. Вона весь час, усе літо кружляла довкола неї, то вище, то нижче, ховалась недалеко. І коли волокна зашкарубли, вона й далі вірила, що то разюча, палахка рідина з пелюсток не вигоріла на сонці, а згорнулася всередину, замкнулась, що вона й далі там є, така тепла,

темнокоса, згускла. Вона проклювала отвір, щоб впевнитись, що вона й далі там є.

Її лице було всіяне дрібним потом. Я відчув, що не зможу торкнутись до нього. Навіть у сутінках, коли вже не бачиш, чого торкаєшся.. Я підвівся. Вони стояли вже розділені навпроти: одна вища, друга менша. їхні розкошлані великі голови задихались. Я трохи підняв зі столу одну і знов опустив. На дні грубої склянки зовсім не було води. Скільки вони стояли тут? Годину? І весь час чекали, поки я вийду геть. Аж тоді, як причиню за собою одні двері, другі двері, треті й останні двері.. Лише тоді її напружена спина розслабиться.. Вона широко розплющить очі, підійде й оживить їх, як може це зробити лише вона, бо вона не спить. Вона чула, як наповнилась холодною водою ванна. Чула, як відхилились двері, як я увійшов, щоб забрати квіти і кинути туди знову..

Я вийшов, причинив за собою двері і в коридорі схопив сумку, давно вже напхану одягом. Слід поспішати. Ось-ось мала вернутись додому дочка. Мені треба кудись їхати. Я більше не можу. Ми занадто близько і вже не витримуємо протистояння. Я поїду далеко в гори. Там, над самим водоспадом, стоїть хатка. Вікна і двері забиті навхрест. Вона нічия вже кілька років. Я там відійду. За нею відразу під горою грабовий ліс. До мене буде заглядати дочка. Там прозора гірська вода і можна купатися весь рік. А тут я загину. З дверей хатки можна зійти по гострім камінні просто у водоспад. Там живе мій товариш. Кожен день він пірнає у водоспад. Там вибило триметрову яму і на зиму там збирається риба з усієї ріки. Я бачив, як вона вся стоїть на дні. Кожна має своє місце. В мене ще гострий зір. Я бачив, як вона стояла проти течії. Між нею була й велика. Вона була вся на місці, лише зрідка якась по черзі спливала і верталась назад. Я був там уже в листопаді і вже тоді твердо вирішив перебратись туди назовсім. Мій вік дозволяє вже шукати глибшої ями. Я ні від кого не тікаю. Ми будемо бачитись. Просто зір падає, а вухо ловить лише лункий гул. Від часу до часу треба дивитись на воду і камінь, щоб поміж ними не було нікого. Щоб там не було нічого яскравого. Яскраві, навіть найніжніші пелюстки, і ті ранять зір. Я збирався і знову вертав. Уже все готове. Речі давно зібрані в торбу. Вона

вже два роки під порогом. Вона мене розуміє, що мені важко дихається.. І що за кожним разом повертаюсь. Вона переконана, що я стану на зиму в цій ямі, що вона найглибша, що її ніколи не прихопить крига.. І що інакше мене зіб’є течія і потягне, приголомшеного, по слизькім дні..

Раніше твір друкувався під назвою "Квіти в темній кімнаті" (Ред.).